

striedku za deň doručenia zásielky počítat' onen deň, kedy bola zásielka adresátovi po jeho návrate členom domácnosti skutočne odovzdaná.

(Rozh. zo dňa 14. mája 1936, Zm III 471/35.)

N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti J. Z. a spol. pre zločin porušenia verejnej listiny odmietol zmätočnú sťažnosť obžalovaného J. S.

Z d ô v o d o v :

Do rozsudku odvolacieho súdu podal zmätočnú sťažnosť len obžalovaný J. S. Táto zmätočná sťažnosť došla k súdu prvej stolice dňa 17. septembra 1935 (na poštu bola podaná dňa 16. septembra 1935) a pretože podľa doručenky bol rozsudok odvolacieho súdu doručený obžalovanému dňa 9. septembra 1935, bola by opozdená. Ponevác však sťažovateľ v tomto svojom oprávnom prostriedku tvrdil, že rozsudok odvolacieho súdu bol mu doručený až dňa 15. septembra 1935, dal najvyšší súd vypočutím doručovateľa zistiť, kedy sa doručenie skutočne stalo. Podľa údajov doručovateľa Š. L. nezastihol on pri doručovaní sťažovateľa doma a zanechal preto zásielku A. Z. (švagrinu sťažovateľovej), ktorá mu sľúbila, že ju vydá obžalovanému J. S. po jeho návrate, doručovateľ sám potom podpísal doručenkou menom J. S. a opatril ju datom 9. septembra 1935. Ponevác podľa nevyvráteného tvrdenia sťažovateľovho nebol sťažovateľ pred 15. septembrom 1935 dvadcaťosem dní doma a rozsudok odvolacieho súdu odovzdala mu jeho švagrina A. Z. pri jeho návrate dňa 15. septembra 1935, nejde o prípad § 80 tr. p. a neľze preto lehotu k ohláseniu zmätočnej sťažnosti rátať odo dňa 9. septembra 1935, ale treba ju rátať až od skutočného doručenia rozsudku odvolacieho súdu obžalovanému J. S., t. j. až odo dňa 15. septembra 1935 a treba preto zmätočnú sťažnosť podanú dňa 17. septembra 1935 považovať za podanú včas.

Čís. 5601.

K výkladu »zřetelného vyznačení« některých oddílů periodického tiskopisu a »označení« jejich zvláštního odpovědného redaktora ve smyslu § 3 zákona čís. 124/1924 Sb. z. a n. ve znění vyhlášky ministerstva spravedlnosti čís. 145/1933 Sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 15. května 1936, Zm I 313/36.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací vyhověl zmáteční stížnosti soukromých žalobců do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 3. února 1936, jímž byl obžalovaný podle § 259, č. 2 tr. ř. zproštěn obžaloby pro přečin podle § 2, pokud se týče § 3 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n., pokud se týče pro přestupek podle § 4 zák. č. 124/1924 Sb. z. a n. ve znění vyhlášky č. 145/1933 Sb. z. a n., zrušil

napadený rozsudek a důsledkem toho i usnesení o náhradě útrat jako zmatečné a vrátil věc nalézacímu soudu, aby ji znovu projednal a rozhodl, dbaje při tom útrat řízení zrušovacího.

Z d ů v o d ů:

Pokud nalézací soud ve směru přestupku § 4 zák. č. 124/1924 Sb. z. a n. ve znění vyhlášky č. 145/1933 Sb. z. a n. opírá zprošťující nález o ustanovení § 3 cit. zák., předpokládá, že za obsah souzeného článku neodpovídá obžalovaný jako hlavní redaktor, nýbrž zvláštní odpovědný redaktor O. M., vytýká zmatečnou stížnost právem hmotněprávní zmatek podle č. 9 a) § 281 tr. ř., neboť nalézací soud vycházel tu skutečně z mylného výkladu uvedeného zákonného ustanovení.

Napadený rozsudek sice zjišťuje, že souzený článek byl uveřejněn ve zvláštním oddíle listu, opatřeném nápadným prý nadpisem »Hlídka autodopravců« a takto zřetelně vyznačeném, že k tomuto zvláštnímu oddílu listu poukazuje i hlavička tiskopisu »Zpravodaj motoristů s hlídkou autodopravců a že jako odpovědný redaktor tohoto oddílu je na listě (a to pod nadpisem »Hlídka autodopravců«) označen a též bezpečnostnímu úřadu ohlášen O. M. a nikoli obžalovaný; leč přes to nelze popřít, že nalézací soud ke svému úsudku, že tu jde o partiální odpovědnost O. M., dospěl mylným výkladem zákona.

Zmíněné ustanovení § 3 zák. č. 124/1924 Sb. z. a n. ve znění vyhlášky č. 145/1933 Sb. z. a n. navazuje na předpisy § 9, odst. 3 a § 10, odst. 2, č. 2 zák. č. 6/1863 ř. z. o tisku, podle nichž je přípustno uvést na periodickém tiskopise více odpovědných redaktorů. Již pro obor tohoto zákona byl zastáván názor, že dělení odpovědnosti mezi více redaktory předpokládá úplné dělení jejich úkolů, poznatelné již z vnější struktury listu, ať již podle obsahu nebo časově (Liszt, Lehrbuch des öster. Pressrechtes, str. 84). Leč ustanovení § 3 zákona č. 124/1924 Sb. z. a n. omezuje tuto volnost dělby práce a odpovědnosti pro obor odpovědnosti za trestné činy uvedené v § 1 tiskové novely ještě výslovně v tom, že v oněch případech, kde pro některý oddíl periodického tiskopisu jest ustanoven a úřadu ohlášen zvláštní odpovědný redaktor a kde následkem toho obsahová odpovědnost více redaktorů má býti místně dělena podle toho, ve kterém z více oddílů je ten který článek uveřejněn, oddíly ty musí býti v časopise zřetelně vyznačeny. Zákon se tudíž nespokojuje s pouhým označením, nýbrž vyžaduje zřetelné vyznačení, a to zřejmě proto, aby obsahem časopisu napadený mohl snadno a spolehlivě, tudíž bez namáhavého hledání, bez vynaložení obzvláštního důvtipu a bez nebezpečného rizika co do výsledku pře a náhrady útrat zjistiti, koho stíhá odpovědnost za určitý projev a koho má žalovati; neboť vychází-li zákon uvedeným ustanovením redakci vstříc v tom směru, že hlavnímu redaktoru listu má býti umožněno, zbaviti se odpovědnosti co do takových rubrik listu, jež podle jejich předmětu a látky snad méně ovládá — zpráva výboru ústavněprávního k zákonu č. 124/1924 Sb. z. a n. (tisk. č. 4569) zařazuje proto toto ustanovení právem do skupiny předpisů zabezpečujících ochranu veřej-

ného tisku a osob při veřejném tisku zaměstnaných — nesmí tím na druhé straně trpěti právní jistota obecnostva a nanejvýš osob obsahem listu napadených a nesmí dojít k tomu, aby napadený byl o odpovědnosti toho či onoho odpovědného redaktora v riskantních pochybnostech. Vnější úprava takového časopisu musí proto býti taková, aby bylo na první pohled zřejmo, že je tu takový zvláštní oddíl a kde počíná a až kam sahá, zvláště když dosavadní stav tiskového práva ohledně t. zv. *impressa* samého, tudíž i ohledně označení odpovědného redaktora takovou zvláštní zřetelnost ještě nezaručuje a často se stává, že uvedením těchto údajů na nějakém zastrčeném místě listu jejich rychlé zjištění se ztěžuje.

Vychází-li se z těchto právních hledisek, je na snadě, že nalézací soud, řeše otázku, zda tu jsou předpoklady cit. § 3, zjištěný stav věci po stránce hmotněprávní nezhodnotil správně.

Co se týče nadpisu »Hlídka autodopravců«, zabírajícího toliko půl strany, měl soud uvažovati o tom, zda nadpis ten je po stránce typografické dosti nápadný i v poměru k nadpisu jednotlivých článků, a měl zjistiti, nejsou-li snad tyto nadpisy dokonce tučnějšími a většími písmeny nebo jinak nápadněji vytištěny, než nadpis »Hlídka autodopravců«, který ani podle své šířky zvláště nevyniká; vždyť nelze v takovém případě nápadnost nadpisu posouditi absolutně, nýbrž relativně, t. j. v poměru k ostatní typografické úpravě listu a jeho částí.

Dále se měl soud zabývati otázkou, zda z úpravy listu je jasně a zřetelně poznati, až kam tento oddíl sahá, neboť požadavek zřetelného vyznačení oddílu vztahuje se nejen na začátek, nýbrž i na konec oddílu. Není-li otázka, zda onen oddíl v sobě zahrnuje celý obsah strany třetí a čtvrté nebo jen nějakou její část, dosti jasná po stránce místní a prostorové, nesměl soud ponechat stranou ani otázku obsahovou. Bylo totiž v takovém případě na soudě, aby zkoumal, zda nemohla i o b s a h e m článků uveřejněných na stránce třetí a čtvrté povstati pochybnost a tím nezřetelnost v tom směru, co spadá či nespadá do zvláštního oddílu, o nějž jde.

S tohoto hlediska nebylo zbytečné zjistiti, zda se obsah článků uveřejněných na těchto stranách (viz na př. články, Proč zestátnit Autoklub RČS«, »Sportovní podniky«, »Lihovary — jako veřejný nepřítel národa«, Rozbité ministerské auto«) týče zvláštních zájmů autodopravců nebo všeobecných zájmů motoristů vůbec, a zda tudíž aspoň o b s a h o v á úprava listu odstraňuje nebo snad naopak zvyšuje pochybnosti a zda zjednává spolehlivou jistotu, či snad naopak způsobuje nebo zvyšuje nejistotu o otázce, co spadá do zvláštního oddílu a zda tam nanejvýš spadá i souzený článek; neboť jen tehda, nepřipouští-li o tom typografické vyznačení nadpisu a místní nebo doplňujícím způsobem aspoň obsahové vymezení oddílů nižádných pochybností, lze říci, že zvláštní oddíl je »zřetelně vyznačen«. Úvahy ty musejí se ovšem omeziti na povahu a úpravu onoho čísla časopisu, v němž je souzený článek uveřejněn, a nemohou se zabývati povahou a úpravou dalších čísel, jak stížnost mylně činí.

Jinak bylo těchto úvah zapotřebí tím spíše, když dosud není zákonného ustanovení o tom, kde má na listě býti umístěno t. zv. *impressa*

sum, zda na př. v čele či na konci, a když v souzeném případě je na konci listu jako vydavatel uvedena »Jednota motoristů československých a Ústřední jednota čs. autodopravců v Praze«, a v této souvislosti jako odpovědný redaktor jen obžalovaný bez poukazu na to, že za obsah »Hlídky autodopravců« odpovídá jiný redaktor. Je na snadě, že i tato okolnost přispívá k možnosti omylů a pochybností v uvedeném směru.

Čís. 5602.

Pokud stihá řidiče auta zavinění podle § 335 tr. zák., jde-li o jízdu při úředně schváleném závodě k osvědčení rychlosti a spolehlivosti vozidel a řidičské dovednosti.

(Rozh. ze dne 15. května 1936, Zm II 169/36.)

Obžalovaný F. T. se zúčastnil jako řidič se spolujezdcem F. K. automobilového závodu »Tisíc mil československých«. Ve velmi nebezpečném úseku závodní dráhy (v ostré zatáčce) u V. M. nedbal obžalovaný toho, že jeho vozidlo má vadu na pneumatice a že v důsledku toho sjelo do silničního příkopu, nýbrž pokračoval nepřiměřenou rychlostí v závodě, snaže se dostat se zase na trať. Při tomto pokusu však neovládl auto, jež se vzpřímilo a třikrát převrátilo; obžalovaný vypadnuv z auta neutrpěl zranění, kdežto jeho spolujezdec F. K. byl vozidlem přimáčknut a usmrčen.

Soud první stolice uznal obžalovaného F. T. vinným přechinem proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmatečnou stížnost obžalovaného.

Z d ů v o d ů :

Stížnost neobstojí ani po stránce hmotněprávní. Je připustiti, že povinnosti a odpovědnost řidiče silostroje nelze v případě jízdy závodní, jde-li o úředně schválený závod k osvědčení rychlosti a spolehlivosti vozidel a dovednosti řidičské, posuzovati s hlediska obyčejného řidiče auta jedoucího za dopravních poměrů normálních a podrobeného normálním předpisům a požadavkům opatrnosti, pokud při takovém závodě různá opatření chrání obecnost proti ohrožení závodními vozidly (viz rozh. čís. 5124 Sb. n. s.). Vyplývá to již z toho, že pro trestní právo nemá významu takové nebezpečí čili ohrožení, jež je právním řádem buď výslovně nebo jakožto sociálnímu významu činu přiměřené (adekvátní) aspoň mlčky dovoleno. Jde v takovýchto případech o t. zv. »normální míru nebezpečí« čili o »připustné risiko« a nejedná protiprávně, kdo se pohybuje jen v mezích tohoto připustného riska (Mířička, Trestní právo hmotné, str. 66, Kallab, Trestní právo hmotné, str. 50, 51, Rittler: Lehrbuch des öster. Strafrechtes, str. 154, Foltin, Grundzüge des čsl. Strafrechtes, str. 52). Není pak pochybné, že při takovém státem čili právním řádem dovoleném sportovním podnikání, jakým je automobi-